

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΝΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΚΑΒΑΦΗ

Ό ποιητής που ήξερε νά κολακεύει τεύς πάντας. Τα «ώραια μάτια» του Σαντορινικού. Τέ «ώραξις ένεμα» τεῦ κ. Καρφευλάνη.

Τά δυό σκιτσά του κ. Κεφαληνού. Γιατί έ Καβάφης δέν ταξείδευε. Ό ποιητής καὶ εἰ πρώην φίλει τεῦ, κλπ. κλπ.

Καβάφης άποκτά καὶ πάλιν ἐπικαρδιτηά.

Νέα διάλεξις πρόκειται νά δοθῇ καὶ αὐτάς για τον Αλεξανδρίνο ποιητή στην αθίνια στής Αρχαιολογικής Έταιρειας, από ξένο αὐτή τη φωνά. Αλλά δέν πρόκειται στη σελίδα αυτή νά γίνη λόγος γιά το δρόμο του. Πρόκειται νά γίνη λόγος του. Τέ ξεινανάνεδοτον του, που δέν είναι δυνατόν να λησμονίσουν ποιος ήδη χαράνειαν διάτη του, δύο τ' άποινσαν, δυοις τ' απόλαυσαν. Είναι τόσο προσωπικά (αντό είναι το καζό τους), που διστοκάλια μπορεῖ νά τά έπαναλαβή κανείς. Και διυτις, δύοις ήδη τους τόν έπιλησαν τά έπαναλαμάνουν, οι προσαρθρούντων νά τόν μημποντον, στά καφενεά, σε φύλικές συγχετρώσεις ή σε σαλόνια.

* * *

Στὸν Καβάφη μέρεσε πολὺ νά κολακεύειν. «Εξανθίνη, λεπτή, καθιερετική καὶ κολακείαν του, δέν μπορούσε νά τον ξεσαριλίσῃ λατομηθεί σε καμιά βασιλική Αλλά τον μετωπίσαν. «Ηξερειςά τις άδιναντες ή άδιναντες (τον είχε άλλωστε και ή ίδιος), καὶ έννονούσε να ειχαριστησητούσε φίλο τοι. Δέν έχουν τίτοτα, κατά τη γνώμη του, αν θέλεις σ' έναν άνθρωπο μερικά καλά λόγια, έστο καὶ δέν δινάταποικηντονταν με την πραγματικότητα. «Έτσοι κατόρθωντε νά άναγκαλύπτει στὸν καθένα καρισματικά, τα όποια δέν είλει πάντα.

Προ τρόπων, μεταξύ τῶν νέων ποιῶν σύγχρονων στὸ σπίτι του, ήταν καὶ ο ποιητής Νίκος Σαντορινιός. «Ένα βράδυ, άργα, δταν ή παρέα σηκώθηκε νά φύγη, ο Καβάφης είπε στὸν Σαντορινιό να μείνη πέπτε άσθμα λεπτά. Αλλά δέν έδιλεξις ξεχωριστής είνοντας, ποιος ήδη κολάκειαν τόν καθέναν. Ο ίδιος περιέρχεται στὸ Σαντορινιό, καθίστηκε πάλι. Σαν ξεινιανά μόνοι, ο Καβάφης συνέπεια τῆ φιλολογικῆ πουντάτων ποιητής του την διέφορη προτίτηρα.

Εσφανικά, μέ το ποτήρι τού ούδοντο στὸ χέρι, σταυράπτει, τὸν κόντητο καλά καὶ τοῦ είτε :

— Τί ώραία μάτια πούντεις, καύμενε Νίκο ...

Ο Σαντορινιός, άπλος καὶ άδυστος καλώς ήταν, περάστηκε γιὰ τὴν κολακεία καὶ είπε μισθωμανέος :

— Τί ώραία, κάνεις Καβάφη, άπο τό ένα είνε...άλλισθο ...

Ο Καβάφης τοῦ γένιτησης φίλων τὸν δύο καὶ τοῦ είτε μὲ περισσότερη δέσμη :

— Ήξερα πάντα πότις δέν σ' άρεσουν ή κολακείες.

Στὴ δεύτερη αυτή καὶ μεγαλεύτερη κολακεία, ο Σαντορινιός έποπτώντας νά μήν άπαντη. Τήν κατάλαβε δύοις.

* * *

Κάποιο άλλο βράδυ έπεσκεψή τὸν Καβάφη ένας φίλος του, ποιος ήταν ο Καρφευλάνης. «Ήταν ή έπορη ποιος ήταν - διό τον Αλεξανδρίνον τον είχαν σησει φιλολογικό πάλεμον. Ο Καβάφης, είπε γιά νά τὸν τραβήσῃ περισσότερο μὲ το μέρος του, είπε γιά νά τὸν κάνη νά γράψῃ καὶ νά τὸν πεταστήσῃ. Ήγινε νά κάποιο δύος τὸ ηθελε δέ ίδιος καὶ δηλαδάνων μὲ τὸ γοδστο τοῦ ποτητῆς.

— Καρφευλάνης ! Τί ώρατο δύοντα ...

* * *

Ο Καβάφης δέν έπετρεψε νά κινηλοφορήσῃ κανένα σπάτο του, αλλά δέν τον άφεσε ποτὸν ίδιον. Καὶ τοῦ άφεσαν συνήθως δους τὸν παρονούμιον νεοτέρω καὶ δύο τὸν κολάκειαν. Διαφορετικά τὰ έποιξε. Κάποιο ὁ γνωστὸς ξιλογράφος Κεφαλήνος κατώρθωσε νά φτιάξῃ ένα σκίτο δύος τὸ ηθελε δέ ίδιος καὶ δηλαδάνων μὲ τὸ γοδστο τοῦ ποτητῆς.

«Επεναν στὸ σπίτι του ούδοντο, δταν δέ καλλιτέχνης τὸν παροσάλεις νά ποσάρη.

Μπρόφας ήταν ή γνωταί του, ή δοταί, βοτερα από τη δραματική περιπέτεια ποιον συνέβη στὸν Βιζέντιο, ένωντος ξαφνικά νά ξαναγνινείται στὴν καρδιά της ή παλή αγάπη γιά τὸν άνδρα της ...

«Έγινε άναιρεσίρις τῆς δίκης — καὶ τότε άπεδείχθη δέ τοὺς Πρατεῖς τὸν είχε σκοτώσει ποάργαται διαστήσεις — καὶ τότε άπεδείχθη δέ τοὺς Πρατεῖς τὸν είχε σκοτώσει ποάργαται διαστήσεις — καὶ τότε άπεδείχθη δέ τοὺς Πρατεῖς τὸν είχε σκοτώσει ποάργαται διαστήσεις ...

Η ανθοντίστα είπε τον Πορτογάλλον έξεπιθήτη τόσο ἀπό τὸν ποιητούργο Γρεβένη, δότε, μετά τὴν άποφαίλαντα τὸν Μπρόφας, διώρθοσε απόν την γνωτά του έπιστατες στὸ Μονεμβασίο τὸν Λούσσορον. «Οσο γιά τὸν παραγωγικό δολοφόνο, τὸν Καστιγιόν, έλαβε τὴν τιμωρία ποιο τοῦ δέξιζε, αφού τὸ δικαιστήριο έλαβεν δέν τον τὸν οὐλέαργοντικό τῆς θέσεως τον τὸ γεγονός ότι φανέρωσε μόνος τον τὸ έκλαμπα τον διδάφορον δην οι ένονοι δέν τὸν πιστέψανε. Καταδικάστηκε σε δεκαπέντε έτῶν κατανυγκαστικά έργα στὰ κάτεργα τῆς νήσου τοῦ Ρέ...

— Αν δέν μ' άρεσει, θὰ τὸ σπίτις, είτε ξερά ή Καβάφης. Καμιάν άντιρρογησις.

Τὸ σάτσο έγινε, δέ Καβάφης τὸ έξετασε κι' έμεινε...ένθουσασμένος. Ούτε γιτίδες, ούτε τραγείες γραμμές. Παρονούσαζταν νεώτερος σύμφωνος μὲ τὴν έπινατη του, καὶ ωδοίς.

— Αλλά δέν είναι γά σένα, κώρεις Καβάφη, είτε τότε ο Κεφαλήνος. Τότε πρέπει νά γιατίσω άχομα ένα.

— Ακούω ήνα... ψιθυρίσεις ο Καβάφης, μὲ κάποια άνησκτικά.

Φανταζόμενας ήνως δέν έχειν σάν τὸ πρότοι, δέντερος. Μά διταν τὸ σάτσο έτοιμαστηκε, ο Καβάφης είδε πώς τὸν παρονούσαζε γαπιάντες.

— Νά τη σάσσος ! φώναζε ο ποιητής μὲ συγχρατημένο θυμό.

— Είνε γά μένα, είτε ήρεμα τότε ο Κεφαλήνος.

Και φώναζε τὸ σάτσο με τὸν πραγματικὸν Καβάφη.

Στὸν Καβάφη δέν άρεσε νά ταξεδείν. Πρώτον γιά νά μη διαλύση τοὺς φρύνους, ποιο είχαν δημιουργήθει γι' αὐτὸν στὴν «Ελλάδα γιώσιστο τὴ ζωὴ του, δεύτερον από άδιαφορία καὶ τρίτον γιατὶ άγαπούσε σύμφωνο τοῦ πολλοῦ τῶν Πτολεμαίων, ώστε δέν ήθελε ν' απομαρινήσῃ αὐτήν.

Στὸν κ. «Αντώνιο Μετάνια, έναν μάτιο τους καλούς του φίλους, ποὺ τὸν έποιησε ή ζόθι, καὶ νά έγραψασταθῇ στὴν Αθήνα, έλεγε :

— Δέν γίνεται. Ή πλατεία Μωάζαμετ «Άλιν είναι στία μου, ή δόδος Σερός είνε πρότι μι έξαδέφτη καὶ ή δόδος Ραμίου δεύτερη ... Πόσ νά τις αφήσω, καθιέμε ...

* * *

Οι Αθηναίοι δέν θὰ έληπησηταν βέβαια τὸν Ελληνογάλλο ποιητή καὶ τραγουδιστή (θραύστον) Αλεξάνδρου Σκούρη, ὁ διπος δολοφονήθηκε ἀγώνας πρόπερος καὶ ματσητικῶς στὸ Παρίσι. Ο Σκούρης ήταν Αλεξανδρίνος, έσυνε δημος στὸ Παρίσι. Επειτα από πολλῶν έπων άποντα, μεγάληθη ἐπιστροφή στὸν Αλεξανδρίνο μὲ μεγάλη προσάρματα στοὺς τούρους. Παρειά φημία Γαλλικά άνηγγειλαν διτούς τοὺς Πριγκόπετον μὲ Ιταλικό θίασο.

Τὸ γενικό έσχονταστο στὸ σαποάνιον τοῦ Καβάφη. «Ένας από τοὺς νέους λογογράφους, ποιο δέν έγνωσε διόλους τον παλιό Αλεξανδρίνο, φάτησε τὸν Καβάφη πει απορία :

— Μά επιτέλους ποιο είνε τ' θνομά του, Σκούρος ή Σκούρη, δημος λέει τὸ πρόγοδμα :

— Και ο Καβάφης, μὲ παγινιδιακό θνομό :

— Τί σκούρος, τί σκούρη, τί διό λόγανέ :

* * *

— Έλα στὴν Αθήνα, τοῦ έλεγε ένα βράδυ η Μαρία Κοτοπούλη, πρό διλγον έτῶν, δταν έπαιζε στὸ θέατρο «Αλίωντας της Αλεξανδρείας». Έκει θὰ έποιησηταν βέβαια στούς τούς προστάτες.

Βριτανώσατε στὸ καμαρίνη της καὶ δταν μπροστά δὲ Χέλλης καὶ ή μακαρίτης Γιώργος Πεπίδης. Ο νικαντηκήστης τη Μαρία, προσθέτοντα δην ταξεδείνει πότε.

— Μά γατι, τέλος πάτων, δέν τ' αποφασίζεις :

— Ό ποιητής, μὲ τη χέρια στὶς τούς τεσέπες, δέν παντούσε :

— Εγώ δέν έποιησηται στὸ Αλάτος (δὲ ιδευθητὸς τοῦ «Ταγανδρώνων τῆς Αλεξανδρείας», μοιάζουμε σαν δύο μήνες, κολλημένες στὸν τούρ τὸν γεινούμενον). Ούτε έκεινος τὸ κοινά δέν τον Αλεξανδρείας. Ούτε έγω.

Είλια γενικά άδυστηραν. Μά ή Μαρία άναπτρούσθηκε άμελητη :

— Καλά, ζανάτε, δην καυά πφαρ δηλητης στὴν Αθήνα, σὲ τίνος τὸ σπίτι θὰ μείνης :

Ταμιούνια δέ Καβάφης. Κατέβασε τὰ μεγάλα ματφύλλα του.

Η τινανική διώνος έροτησης άκοντηκης ζανά :

— Σὲ τίνος τὸ σπίτι ;

— Σὲ τίνος ; ακούστηκε καὶ μιά άλλη φωνή.

— Ήταν τον Μήτρον Μηράτ, πού μπήκε έκεινη τὴ στιγμὴ στὸ καμαρίνη τῆς Μαρίας νά ζητήση κάτι.

Η άμαγνανία της Καβάφης μεγάλωσε. Σήρωσε τὸ βλέμμα, έφρωσε τὰ φρέδια καὶ άφησε νά κυττάξῃ πότε τη μια καὶ πότε τὸν άλλο.

— Δέν ξέρω, μά δην καυά πφαρ αποφάσιζε να ταξεδείψω ...

— Χρονίδε το σπίτι σου ! φώναζε η Μαρία.

Καὶ στρώθηκε έρωτικά ἀπό τη θέση της καὶ κατά τη γνωστή την γνωστή συνήθεια της, τὸν φίλον στὸ στόμα ...

Μά δη ποιητής, δην καυά ή Αλάτος, δέν ταξεδείγαν. Ο πρότοις γιά μην άλαργήντη άπό την Αλεξανδρεία, δέντερος από άλλεσια. Μόνον ή διμελίτη άναγκη τοὺς έφερε στὴν Ελλάδα πρότεροι καὶ τοὺς

Γ. ΠΙΕΡΡΙΔΗΣ

Ο ποιητής Κ. Καβάφης
(Σκίτος τοῦ κ. Φ. Αντωνιάδου)